

Declaració d'Alma-Ata

Conferència Internacional d'Atenció Primària de Salut, Alma-Ata, URSS, 6 al 12 de setembre de 1978

La Conferència internacional d'atenció primària de salut, reunida a Alma-Ata el dia 12 de setembre de 1978, expressant la necessitat d'una acció urgent per part de tots els governs, de tots els professionals sanitaris i els implicats en el desenvolupament, i per part de la comunitat mundial, per a protegir i promoure la salut per a totes les persones del món, estableix la següent Declaració:

I

La Conferència reafirma amb decisió, que la salut, que es un estat de complet benestar físic, mental i social, i no sols l'absència de malaltia; es un dret humà fonamental i que la consecució del nivell de salut mes alt possible es un objectiu social prioritari en tot el món, la realització del qual requereix l'acció de molts altres sectors socials i econòmics, a mes del sector sanitari.

II

L'existent desigualtat en l'estat de salut de les persones, particularment entre els països desenvolupats i els països en vies de desenvolupament, així com entre els diversos països, es inacceptable política, social i econòmicament i, per tant, implica de manera comuna a tots els països.

III

El desenvolupament econòmic i social, basat en un nou orde econòmic internacional, es d'una importància bàsica per a poder aconseguir de manera completa la salut per a tots, i per a reduir la diferencia en l'estat de salut existent entre els països desenvolupats i els països en vies de desenvolupament. La promoció i protecció de la salut de la població son essencials per a mantenir el desenvolupament econòmic i social, i contribueixen a una millor qualitat de vida i a la pau en el món.

IV

Les persones tenen el dret i el deure participar individualment i col·lectivament en la planificació i implementació de la seva atenció sanitària.

V

Els governs tenen la responsabilitat de la salut de les seves poblacions, que pot ser aconseguida només mitjançant la provisió d'unes mesures sanitàries i socials adequades. Un objectiu social principal dels governs, organitzacions internacionals i el total de la comunitat mundial per a les pròximes dècades, hauria de ser la promoció, per a tots els habitants del món, en l'any 2000, d'un nivell de salut que els permeti portar a terme una vida productiva socialment i econòmicament. L'atenció primària de salut es la clau per a aconseguir aquest objectiu com a part de l'esperit de justícia social del desenvolupament.

VI

L'atenció primària de salut es atenció sanitària essencial, basada en la pràctica, en l'evidència científica i en la metodologia i la tecnologia socialment acceptables, accessible universalment als individus i les famílies en la comunitat a través de la seva completa participació, i a un cost que la comunitat i el país ho pugui suportar, a fi de mantenir cada nivell del seu desenvolupament, un esperit d'autodependència i autodeterminació. Forma una part integral tant del sistema sanitari del país (del que es l'eix central i el focus principal) com del total del desenvolupament social i econòmic de la comunitat. Es el primer nivell de contacte dels individus, les famílies i les comunitats amb el sistema nacional de salut, acostant l'atenció sanitària al màxim possible al lloc on les persones viuen i treballen, constituint el primer element del procés d'atenció sanitària continuada.

VII

L'atenció primària sanitària:

(1) Reflexa les condicions econòmiques i socioculturals, així com les característiques polítiques del país i de les seves comunitats, desenvolupant-se a partir d'elles, i esta basada en l'aplicació dels resultats apropiats de la investigació social, biomèdica i de serveis sanitaris, així com en l'experiència sobre salut pública.

(2) Es dirigeix cap als principals problemes sanitaris de la comunitat, i per a això, proporciona i promou serveis preventius, curatius i rehabilitadors.

(3) Inclou com mínim: educació sobre els problemes sanitaris més prevalents i els mètodes per a previndre'ls i controlar-los; promoció sobre el subministrament d'alimentació i de correcta nutrició; adequat subministrament d'aigua potable i sanejament bàsic; assistència maternal i infantil, incloent la planificació familiar; immunització contra les principals malalties infeccioses; prevenció i control de les malalties endèmiques locals; apropiat tractament de les malalties comunes i els traumatismes, i provisió dels medicaments essencials.

(4) Implica, a més del sector sanitari, a tots els sectors relacionats i a diferents aspectes del desenvolupament nacional i comunitari, en particular, l'agricultura, els animals de cultiu, la indústria alimentaria, l'educació, la vivenda, els serveis públics, les comunicacions i altres sectors, i sol·licita els esforços coordinats de tots aquests sectors.

(5) Requereix i promou un autodesenvolupament comunitari i individual al màxim possible, amb participació en la planificació, organització, desenvolupament i control de l'atenció primària sanitària, fent un ús més complet dels recursos locals i nacionals i d'altres recursos disponibles; i per finalitzar, desenvolupa, a través d'una formació apropiada, l'habilitat de les comunitats per a participar.

(6) Hauria de mantenir-se per sistemes d'interconsulta integrats, funcionals i mútuament recolzats, amb vista a una millora progressiva i integrada de l'atenció sanitària per a tots, i donant prioritat als més necessitats.

(7) Es desenvolupa a nivells locals i a nivells de suport, mitjançant els professionals sanitaris, incloent als metges, infermeres, matrones, auxiliars i assistents socials, en el que correspongui, així com els tradicionals i necessaris metges de capçalera, correctament formats social i tècnicament per a exercir com un equip sanitari a fi de respondre a les necessitats sanitàries expressades per la comunitat.

VIII

Tots els governs haurien de formular polítiques nacionals, estratègies i plans d'acció per a establir i mantenir l'atenció primària sanitària com a part d'un sistema nacional de salut integrat i en coordinació amb altres sectors. Per a aquest fi, serà necessari exercitar voluntats polítiques, a fi de mobilitzar els recursos del país i utilitzar racionalment els recursos externs disponibles.

IX

Tots els països haurien de cooperar amb un esperit de fraternitat i de servei per a assegurar l'atenció primària sanitària a tota la població, ja que la consecució de la salut, per part de la població d'un país, directament afecta i beneficia a qualsevol altre país. En aquest context, l'informe conjunt OMS/UNICEF sobre atenció primària constitueix una base sòlida per al futur desenvolupament i establiment de atenció primària sanitària en tot el món.

X

Pot aconseguir-se un nivell acceptable de salut per a tot el món l'any 2000, mitjançant una utilització millor i més completa dels recursos mundials, una considerable part dels quals es gasten avui dia en armament i conflictes militars. Una política genuïna d'independència, pau i desarmament podrien ser ben empleats en objectius pacífics i, en particular, en l'acceleració del desenvolupament social i econòmic, entre els que l'atenció primària sanitària, com a part essencial, hauria de rebre la seva part proporcional adequada.

La Conferència internacional sobre atenció primària de salut realitza una crida urgent i efectiva per a una acció nacional i internacional a fi de desenvolupar i implementar l'atenció primària sanitària en tot el món i, particularment, en els països en vies de desenvolupament, amb un esperit de cooperació tècnica i d'acord amb el nou orde econòmic internacional. Urgeix, per part dels governs, de l'OMS, de la UNICEF i d'altres organitzacions internacionals, així com per part d'agències multilaterals o bilaterals, organitzacions no governamentals, agències de finançament, tots els professionals

sanitaris i el total de la comunitat mundial, mantenir l'obligació nacional i internacional cap a l'atenció primària sanitària i canalitzar un suport tècnic i financer cada vegada més gran, particularment en els països en vies de desenvolupament. La Conferència fa una crida a tots els fòrums mencionats per a col·laborar a introduir, desenvolupar i mantenir l'atenció primària sanitària, d'acord amb l'esperit i contingut d'aquesta Declaració.